

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

III

Bölüm 1 EĞİTİMDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEİN YERİ VE ÖNEMİ	9
1.1. Ölçme ve Değerlendirmeye Niçin Gerek Vardır?	11
1.1.1. Ölçme ve Değerlendirmenin Amaçları	12
1.2. Ölçme	13
1.2.1. Ölçülecek bir Niteliğin Varlığı	14
1.2.2. Niteliğin Gözlenmesi	15
1.2.3. Ölçüm Sonuçlarının Sayı ve Sembollerle Gösterilmesi	15
1.3 Ölçek	16
1.3.1. Ölçmede Sıfır	17
1.3.2. Sınıflama Ölçekleri	18
1.3.3. Sıralama Ölçekleri	19
1.3.4. Eşit aralıklı Ölçekler	19
1.3.5. Eşit oranlı Ölçekler	20
1.4. Test	21
1.5. Değerlendirme	21
1.5.1. Ölçme	23
1.5.2. Ölçüt	24
1.5.3. Karar	24
Değerlendirme Soruları	25
Yararlanılan Kaynaklar	27
Bölüm 2 ÖLÇME ARAÇLARININ NİTELİKLERİ	29
2.1. Ölçmede Hata Kavramı	30
2.1.1. Hata Türleri	30
2.1.2. Ölçmede Hata Kaynakları	32
2.1.3. Ölçmenin Standart Hatası (Se)	32
2.2. Ölçme Aracında Aranılan Nitelikler	33
2.2.1. Güvenirlilik	33
2.2.2. Geçerlik	41
2.2.3. Kullanışlılık	46
Değerlendirme Soruları	48
Yararlanılan Kaynaklar	50

Bölüm 3 EĞİTİMDE KULLANILAN ÖLÇME ARAÇLARI

VE ÖZELLİKLERİ	51
3.1. Ölçülecek Davranış Türüne Göre Ölçme Araçları	53
3.2. Bilişsel Davranışı Ölçme Araçları	54
3.2.1. Sözlü Testler	55
3.2.2. Yazılı Testler	59
3.2.3. Objektif Testler	63
3.3. Psikomotor Davranışları Ölçme Araçları	83
3.3.1. Performans Testleri	85
3.3.2. Süreci Ölçmeye Yönelik Ölçekler	87
3.3.3. Ürünü Ölçmeye Yönelik Ölçekler	87
3.4. Duyuşsal Davranışları Ölçme Araçları	88
3.5. Alternatif Ölçme ve Değerlendirme Teknikleri	91
3.5.1. Gözlem ve Gözleme Dayalı Teknikler	91
3.5.2. Anketler	92
3.5.3. Görüşme (Mülakat)	95
3.5.4. Öğrenci Ürün Dosyası (Ürün Seçki Dosyası-Portfolyo)	96
3.5.5. Araştırma Projeleri	96
3.5.6. Akran Değerlendirme	96
3.5.7. Öz Değerlendirme	98
3.5.8. Tutum Ölçekleri	100
3.5.9. Kavram Haritaları	102
3.5.10.Yapılandırılmış Grid	103
Değerlendirme Soruları	104
Yararlanılan Kaynaklar	106

Bölüm 4 ÖLÇME SONUÇLARI ÜZERİNDE YAPILAN TEMEL İSTATİSTİKSEL İŞLEMLER	109
4.1. Ölçme Sonuçlarının Betimlenmesi, Gruplama ve Frekans Dağılımı	110
4.1.1.Frekans Grafikleri	111
4.2.Merkezi Yığılma Ölçüleri	113
4.2.1.Tepe Değer (Mod)	113
4.2.2.Aritmetik Ortalama (The Mean)	114
4.2.3.Ağırlıklı Ortalama (Weighted Mean)	114
4.2.4.Ortanca (Median)	115
4.3.Dağılma Ölçüleri	117
4.3.1.Dizi Genişliği (Range)	117
4.3.2.Standart Sapma ve Varyans	117
4.3.3.Varyans	117
4.3.4.Standart Sapma	117
4.3.5.Çeyrekler ve Onluk Diziler	119
4.4.Dağılımların Yorumlanması	120

4.4.1. Bağıl Değişkenlik	120
4.4.2. Normal Dağılım ve Dağılımların Kayışlılığı	121
4.5. Ham Puanların Diğer Puanlara Çevrilmesi	124
4.5.1. Standart Puanlar	124
4.5.2. Mutlak Başarı Oranı	126
4.5.3. Yüzdeler Puanlar	127
4.6. İlişki Ölçüleri	128
4.6.1. Sıra Korelasyonu	128
Değerlendirme Soruları	132
Yararlanılan Kaynaklar	134
Bölüm 5 MADDE VE TEST İSTATİSTİKLERİ	137
5.1. Madde Puanları Matrisi	138
5.2. Madde İstatistikleri	139
5.2.1. Madde Güçlük İndeksi (Derecesi) (p_j)	139
5.2.2. Madde Ayırt edicilik İndeksi (Derecesi) (r_{jx})	142
5.2.3. Madde Varyansı (Değişkenliği) (s_j^2) ve Standart Sapması (s_j)	144
5.2.4. Madde Güvenirlik İndeksi (Derecesi) (r_{jxx})	145
5.3. Madde İstatistikleri Kullanılarak Elde Edilebilen Test İstatistikleri	146
5.3.1. Testin Ortalaması (Aritmetik Ortalama) (\bar{X})	146
5.3.2. Testin Ortalama Güçlüğü (\bar{P})	146
5.3.3. Test Varyansı (Değişkenliği) (s^2) ve Standart Sapması (s)	147
Değerlendirme Soruları	149
Yararlanılan Kaynaklar	151
Bölüm 6 TEST GELİŞTİRME	153
6.1. Sınav (Test) Planı	154
6.1.1. Amacın Belirlenmesi	154
6.1.2. Kapsamın Belirlenmesi	155
6.2. Test Maddelerinin Yazılması	156
6.3. Test Maddelerinin İncelenmesi	158
6.4. Deneme Formunun Oluşturulması	158
6.5. Madde Analizi	159
6.5.1. Basit Yöntem	160
6.5.2. Henrysson Yöntemi	161
6.5.3. %27'lik Alt-Üst Gruplar Yöntemi	163
6.6. Fan Tablosu ve Kullanımı	164
6.7. Madde Analizi ve Sonuçlarının Yorumlanması ve Madde Seçimi	164
6.8. Biçimsel Olarak Nihai Formun Oluşturulması	165

6.9. Nihai Forma İlişkin Test İstatistiklerinin Kestirilmesi	166
Değerlendirme Soruları	169
Yararlanılan Kaynaklar	171
Bölüm 7 DEĞERLENDİRME	173
7.1. Eğitim ve Öğretimde Değerlendirme	174
7.2. Değerlendirmenin Öğeleri	175
7.2.1. Ölçüm	175
7.2.2. Ölçüt	175
7.2.3. İşlem(İşlemler)	176
7.3. Değerlendirmenin Genel ve Özel Amaçları	177
7.4. Yeni İlköğretim Programları'nda Benimsenen Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımının Özellikleri	178
7.5. Değerlendirme Çeşitleri	179
7.5.1. Doğasına Göre Değerlendirme	180
7.5.2. Yapısına Göre Değerlendirme	180
7.5.3. Sınıf Ortamında (Ders İçin) Değerlendirme	180
7.5.4. Sonuç Yorumlamaya Dönük Değerlendirme	184
7.6. Öğretimi Değerlendirme	196
7.6.1. Süreci Değerlendirme	197
7.6.2. Ürün Değerlendirmesi	198
7.7. Değerlendirme Araçları Geliştirme Kriterleri	199
Değerlendirme Soruları	201
Yararlanılan Kaynaklar	203
EKLER	205
Ek 1. Normal Dağılım Tablosu	207
Ek 2. Standart Normal Dağılım Eğrisi Altında Kalan Alanlar	215